

“ชีวิตคืออะไร”: มโนทัศน์ชีวิตในเว็บบล็อก ของไทยและจีน¹

“What’s life?”: The Concept of Life
in Thai and Chinese Web Blogs.

Zou Siyuan²

รัชนีญญา กลิ่นน้ำหอม³

มนตรี เจียมจรวงศ์⁴

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณะชีวิตของคนไทยและคนจีนที่สะท้อน มโนทัศน์ชีวิตของคนไทยและคนจีนในปัจจุบัน โดยรวบรวมข้อมูลจากเว็บบล็อกยอดนิยมของเมืองไทยและเมืองจีน

ผลการศึกษาพบว่า มโนอุปลักษณะชีวิตที่สะท้อนจากถ้อยคำอุปลักษณะชีวิตของคนไทยซึ่งปรากฏความถี่สูงสุดสามลำดับแรกได้แก่ [ชีวิตคือสิ่งที่ไม่คงทน/ไม่แน่นอน] [ชีวิตคือการเดินทาง] และ [ชีวิตคือสิ่ง/สถานการณ์ตามธรรมชาติ] มโนอุปลักษณะชีวิต

1 งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของปริญญาานิพนธ์เรื่องอุปลักษณะชีวิตของคนไทยในเว็บบล็อก

2 นิสิตปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3 อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4 อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ดังกล่าวสะท้อนมโนทัศน์ชีวิตของคนไทยว่า (1) ชีวิตไม่คงทนและไม่แน่นอน สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา (2) ชีวิตมีทั้งความสุขและความทุกข์ ซึ่งเราไม่สามารถคาดได้ว่าความสุขและความทุกข์จะเกิดขึ้นกับชีวิตเมื่อใด และ (3) ชีวิตเป็นสิ่งที่ดำเนินเรื่อยไป ไม่สามารถย้อนกลับได้ ส่วนมโนอุปลักษณชีวิตที่ปรากฏความถี่สูงสุด สามลำดับแรกของคนจีน ได้แก่ [ชีวิตคือสงคราม] [ชีวิตคือการปีนเขา] และ [ชีวิตคือละคร] มโนอุปลักษณดังกล่าวสะท้อนมโนทัศน์ชีวิตของคนจีนว่า (1) ชีวิตต้องพบกับอุปสรรคต่างๆ ที่ต้องฟันฝ่า ต้องมีความพยายามและความอดทนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตน (2) เราเป็นเจ้าของชีวิตตนเองสามารถวางแผน กำหนดหรือควบคุมชีวิตของตนเองได้ มโนทัศน์หรือมุมมองความคิดเกี่ยวกับชีวิตของคนไทยและคนจีนมีความแตกต่างกันซึ่งอาจเป็นผลมาจากการหล่อหลอมทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

คำสำคัญ อุปลักษณชีวิต มโนทัศน์ วัฒนธรรม

Abstract

This study analyzes Thai and Chinese concepts of life by comparing the life metaphors they express in popular Thai and Chinese web blogs.

The data, collected from an analysis of web blogs in Thailand and China, shows that three conceptual metaphors of life are reflected in metaphorical expressions of Thais, namely: 1) [Life is an impermanent/uncertain thing] 2) [Life is a journey, and 3) [Life is a natural object/phenomenon]. These conceptual metaphors reflect Thai's concepts of life including: (1) Life is impermanent and changes all the time (2) There is both happiness and sadness in life ,and we can't predict when we will have happiness or sadness, and (3) Life always moves and won't turn back. The three Chinese conceptual metaphors of life are that 1) Life is a war 2) Life is like climbing mountains, and 3) Life is a drama. These conceptual metaphors reflect Chinese concepts of life including: (1) There are some obstacles in life and we must put forth great

effort in order to achieve our objectives (2) We are the owners of life; we can plan, arrange and control our life. The differences in the concepts of life between Thais and Chinese possibly come from the influence of their different societies and cultures.

Key words: life metaphor/concept/culture

1. บทนำ

คำว่า “ชีวิต” ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542:366) มีสองความหมาย ความหมายหนึ่งคือ ความเป็นอยู่ อีกความหมายหนึ่งคือ ตรงข้ามกับความตาย ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า “life” หรือภาษาจีนว่า “生活(shēnghuó)” หรือ “生命(shēngmìng)” อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะ “ชีวิต” “life” “生活(shēnghuó)” หรือ “生命(shēngmìng)” ล้วนเป็นคำนามธรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่คนเราไม่สามารถจับต้องได้ ดังนั้นไม่ว่าคนประเทศไหนก็ตาม เมื่อพูดถึงชีวิตมักใช้ความเปรียบ เช่น “ชีวิตเปรียบเหมือนน้ำค้างยามรุ่งอรุณ เมื่อพระอาทิตย์ส่องแสงมาก็แห้งหายไปอย่างรวดเร็ว” การใช้ความเปรียบของถ้อยคำนี้ไม่ได้สร้างภาพพจน์ให้กับ “ชีวิต” เพียงอย่างเดียวหากยังสะท้อนให้เห็นระบบความคิดของผู้พูดอีกด้วย ผู้พูดเปรียบชีวิตเป็น “น้ำค้าง” ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่คงทนและ แห้งหายไปอย่างรวดเร็ว การใช้ความเปรียบที่สะท้อนให้เห็นความคิดนั้น ในมุมมองทางภาษาศาสตร์เรียกว่า อุปลักษณ์ (Metaphor) เลคอฟฟ์และจอห์นสัน (Lakoff and Johnson, 1980, 2003 : 3) นักภาษาศาสตร์ปริชานกล่าวว่า อุปลักษณ์เป็นสิ่งที่มียู่ทั่วไปในชีวิตประจำวัน ไม่ใช่เป็นเพียงแค่ภาษาแต่อยู่ในความคิดและการกระทำของเราด้วย กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ถ้อยคำ อุปลักษณ์ที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันผูกพันกับมโนทัศน์อย่างเป็นระบบ เราสามารถศึกษา มโนทัศน์ (Concept) ของมนุษย์โดยผ่านถ้อยคำอุปลักษณ์ (Metaphorical linguistic expressions) เพื่อทำความเข้าใจระบบวิถีคิดและการกระทำต่างๆ ของผู้ใช้ภาษาได้ กล่าวได้ว่านอกจากการศึกษาถ้อยคำอุปลักษณ์ของผู้ใช้ภาษาจะทำให้เราเห็นมโนทัศน์หรือระบบความคิดของผู้ใช้ภาษาได้แล้วแบบเปรียบเทียบที่นำมาใช้เปรียบยังสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมได้อีกด้วย ดังที่ โคเวคเซส

(Kövecses , 2005) ได้กล่าวว่า อุปลักษณ์กับวัฒนธรรมนั้นมีความสัมพันธ์กัน ภาษาสองภาษาที่แตกต่างกันอาจมีโนอุปลักษณ์ที่เหมือนกัน แต่ถ้อยคำอุปลักษณ์ที่สะท้อนมโนอุปลักษณ์เหล่านั้นอาจได้รับอิทธิพลหรือถูกกำหนดจากวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ตัวอย่างหนึ่งที่สนับสนุนความคิดดังกล่าวคืองานวิจัยของนิง ยู (Ning Yu, 1998) ซึ่งศึกษาอุปลักษณ์เกี่ยวกับ “ความโกรธ” ของผู้พูดภาษาจีนและภาษาอังกฤษ พบว่าผู้พูดทั้งสองภาษามีมโนทัศน์เกี่ยวกับความโกรธว่า [ความโกรธเป็นความร้อน] เหมือนกันแต่ภาษาจีนใช้ถ้อยคำอุปลักษณ์เกี่ยวกับ “แก๊ส” ในขณะที่ภาษาอังกฤษใช้ถ้อยคำอุปลักษณ์เกี่ยวกับ “ของเหลว” ก็เนื่องจากภาษาจีนและภาษาอังกฤษได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน โดยผู้พูดภาษาจีนมีแนวคิดวัฒนธรรมเรื่อง “หยิน” และ “หยาง” ในขณะที่ผู้พูดภาษาอังกฤษไม่มีความเชื่อดังกล่าว

ผู้วิจัยสนใจนำแนวคิดดังกล่าวมาศึกษาอุปลักษณ์ที่ผู้พูดภาษาไทยและภาษาจีนใช้เนื่องจากประเทศไทยกับประเทศจีนมีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่ใกล้เคียงกัน แต่ปัจจุบันนี้สังคมและเทคโนโลยีได้พัฒนาไปอย่างมาก การติดต่อสื่อสารและการแลกเปลี่ยนในด้านต่างๆ ระหว่างประชาชนไทยและประชาชนจีนจึงนับวันมากยิ่งขึ้น จึงน่าสนใจว่าคนไทยและคนจีนใช้ถ้อยคำ อุปลักษณ์ที่เปรียบเทียบกับสิ่งใด เหมือนหรือต่างกัน และถ้อยคำอุปลักษณ์เหล่านั้นสะท้อนมโนทัศน์เกี่ยวกับชีวิตเช่นไร ทั้งนี้ผลที่ได้จากการศึกษาถ้อยคำอุปลักษณ์ชีวิตและมโนทัศน์ชีวิตที่สะท้อนจากถ้อยคำเหล่านั้น ทำให้ทราบความเหมือนและความแตกต่างของถ้อยคำอุปลักษณ์ที่เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมของทั้งสองประเทศ และยังทำให้ทราบระบบมโนทัศน์ที่คนสองวัฒนธรรมมีต่อชีวิตด้วย ซึ่งจะเป็นสิ่งหนึ่งที่จะเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างคนไทยและคนจีนต่อไป

2.วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ศึกษาและเปรียบเทียบมโนทัศน์ชีวิตของคนไทยและคนจีน

3.ขอบเขตของการวิจัย

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากชีนาบล็อก (Sina Blog) เนื่องจากตามสถิติที่ชีนาบล็อก (Sina Blog) ได้ประกาศอย่างเป็นทางการในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556 ว่า ตั้งแต่วันที่ 14 สิงหาคมพ.ศ. 2552 ถึงปลายเดือนธันวาคม พ.ศ. 2555 จำนวนผู้ใช้ชีนาบล็อก (Sina Blog) มีมากกว่า 500,000,000 คน ซึ่งเป็นเว็บบล็อกที่มีผู้ใช้งานเป็นอันดับหนึ่งในประเทศจีน ส่วนในภาษาไทยผู้เขียนจะรวบรวมจากบล็อกเอ็กซ์ทีน (Blog Exteen) บล็อกแก๊ง (Blog Gang) และบล็อกโกทูโนว์ (Blog Go to know) ซึ่งเป็นเว็บบล็อกยอดนิยมสามอันดับแรกของคนไทยโดยจากการจัดอันดับของ truehits.net⁵ ในวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554 ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจะรวบรวมข้อมูลจากเว็บบล็อกดังกล่าวตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2554 ถึง วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2555 รวมระยะเวลา 2 ปี

4.ผลการวิจัย

ผู้วิจัยจะนำเสนอผลของการวิจัยจากการวิเคราะห์ถ้อยคำอุปลักษณะชีวิตที่สะท้อน มโนอุปลักษณะชีวิต มโนทัศน์และเปรียบเทียบมโนอุปลักษณะชีวิตของคนไทยและคนจีน ตามลำดับดังนี้

4.1 มโนอุปลักษณะชีวิตของคนไทย

จากการวิเคราะห์ถ้อยคำอุปลักษณะที่คนไทยใช้ สะท้อนมโนอุปลักษณะชีวิตที่มีความถี่ปรากฏสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ [ชีวิตคือสิ่งที่ไม่คงทน/ไม่แน่นอน] [ชีวิตคือการเดินทาง] และ [ชีวิตคือสิ่ง/สถานการณ์ตามธรรมชาติ] ดังนี้

4.1.1 [ชีวิตคือสิ่งที่ไม่คงทน/ไม่แน่นอน]

---

⁵ truehits.net ทฤษฎี คือ ระบบให้บริการตรวจสอบสถิติการเยี่ยมชมเว็บไซต์ ซึ่งเป็นผลงานวิจัยและพัฒนา โดยสำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศภาครัฐ (สบทว.) ภายใต้ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ จุดมุ่งหมายของการจัดทำระบบให้บริการดังกล่าว คือ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน มีระบบการตรวจสอบสถิติ การเยี่ยมชมเว็บไซต์ ภายในประเทศ

มโนอุปลักษณ์ [ชีวิตคือสิ่งที่ไม่คงทน/ไม่แน่นอน] เป็นการนำถ้อยคำที่อยู่ในวงความหมายของ “สิ่งที่ไม่คงทนหรือสิ่งไม่แน่นอน” มากล่าวถึง “ชีวิต” โดยใช้ “สิ่งที่ไม่คงทนหรือสิ่งไม่แน่นอน” เป็นแบบเปรียบเทียบ (source domain) และมี “ชีวิต” เป็นสิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ (target domain) การเปรียบเทียบนี้ทำให้เข้าใจมโนทัศน์เกี่ยวกับ “ชีวิต” ของคนไทยผ่าน “สิ่งที่ไม่คงทนหรือสิ่งไม่แน่นอน” ซึ่งสะท้อนจากคำว่า “น้ำค้าง” “พลันแห่งหายไป” “เปลวเทียน” “ลูกโชติช่วง” “เปล่งประกาย” “ดับ” “แสงสว่าง” “คลื่นทะเล” “มีขึ้นมีลง” “มีสูงมีต่ำ” “น้ำ” “น้ำทะเล” และ “มหาสมุทร” เป็นต้น สะท้อนให้เห็นมโนทัศน์ของคนไทยมีต่อชีวิตว่า ชีวิตไม่คงทน ทุกชีวิตต้องพบกับ การจบสิ้นและชีวิตก็ไม่แน่นอนมีทั้งความทุกข์และความสุขซึ่งเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ผู้วิจัยได้พบแบบเปรียบเทียบที่ใช้เปรียบกับชีวิต 3 แบบเปรียบเทียบ ได้แก่ น้ำค้าง เปลวเทียน คลื่นทะเลซึ่งแสดงลักษณะคู่สัมพันธ์ (mapping) ได้ดังนี้

แบบเปรียบเทียบ (source domain)	สิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ (target domain)
[สิ่งที่ไม่คงทน/ไม่แน่นอน]	→ [ชีวิต]
(1) น้ำค้าง	→ ชีวิต
แห่งหายไป	→ ความตาย
อยู่ได้เพียงชั่วเวลาพริบตา	→ ชีวิตแสนสั้น
(2) เปลวเทียน	→ ชีวิต
เปลวเทียนก็	→ การมีชีวิต
ยังคงเปล่งประกาย	
เปลวเทียนดับ	→ ความตาย
แสงสว่าง	→ สิ่งดีๆ ในชีวิต
กระแสดม	→ อุปสรรคหรือปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในชีวิต
(3) คลื่นทะเล	→ ชีวิต
คลื่นทะเลมีขึ้นมีลง	→ ความเปลี่ยนแปลงมีสูงมีต่ำ แรงบ้างเบาบ้างและความไม่แน่นอนของชีวิต
คลื่นที่โถมเข้าใส่	→ ชีวิตที่ต้องพบกับสิ่งเลวร้าย

ถ้อยคำอุปลักษณที่สะท้อนมโนอุปลักษณ [ชีวิตคือสิ่งที่ไม่คงทน/ไม่แน่นอน]
ปรากฏอยู่ในเว็บบล็อกของไทยดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 1

“ชีวิตของมนุษย์เปรียบเหมือนหยาดน้ำค้าง กล่าวคือหยาดน้ำค้างบนยอดหญ้า เมื่ออาทิตย์ขึ้นมา ก็ปล้นแห้งหายไป ชีวิตมนุษย์ก็เช่นนั้นเหมือนกันคือ นิดหน่อย รวดเร็ว มีทุกข์มาก มีความคับแค้นมาก จะพึงเข้าใจได้ด้วยปัญญา ควรกระทำกุศล ควรประพฤติพรหมจรรย์ เพราะสัตว์ที่เกิดแล้วจะไม่ตายไม่มี”

(Blog Gang ,15/8/2555)

ตัวอย่างถ้อยคำอุปลักษณนี้เป็นการเปรียบชีวิตกับน้ำค้าง โดยนำลักษณะเด่นของน้ำค้าง ซึ่งมีช่วงเวลาของการดำรงอยู่สั้นๆ ไม่นานและไม่คงทนมาเปรียบ ซึ่งสามารถพิจารณาจากคำว่า “หยาดน้ำค้างบนยอดหญ้า” “ปล้นแห้งหายไป” “นิดหน่อย” “รวดเร็ว” เป็นต้น การเปรียบนี้ทำให้เข้าใจชีวิตว่าเป็นสิ่งที่ดำรงอยู่ได้ไม่นาน

ตัวอย่างที่ 2

“ชีวิตคนเหมือนดังเปลวเทียนหากสั้นไหว มีอะไรมากกระทบก็พร้อมจะดับได้ทุกเมื่อ ดับตามอายุขัย ดังนั้นจงทำแสงสว่างนั้นให้มีค่า”

(Blog Exteen, 23/5/2555)

เมื่อได้วิเคราะห์ ตัวอย่างที่ 2 แล้ว พบว่าเป็นการเปรียบชีวิตเป็น เปลวเทียน โดยพิจารณาจากคำว่า “เปลวเทียน” “สั้นไหว” “ดับ” “แสงสว่าง” ตัวอย่างนี้ได้นำลักษณะเด่นของเปลวเทียนคือ สั้นไหวง่าย ดับง่าย มีลักษณะที่ไม่คงทน มาเปรียบกับชีวิต สะท้อนให้เห็นมโนทัศน์ของคนไทยว่า ชีวิตเป็นสิ่งที่ไม่คงทน

ตัวอย่างที่ 3

“ชีวิตคนเราเปรียบเหมือนคลื่นทะเล มีขึ้น มีลง มีสูงมีต่ำ แรงบ้าง เบาบ้าง คงไม่มิดคลื่นไหนในโลกนี้ที่จะขึ้นสูงอยู่ตลอดเวลา และก็ไม่มีคลื่นไหนจะนิ่งเงียบอยู่กับที่ตลอดเวลา ชีวิตคนเราบางครั้งอยู่ในจุดสูงสุด มีแต่ความสุขเจอแต่สิ่งดีๆ ทว่าบางครั้ง

เราก็อยู่ในจุดต่ำสุด เจอแต่ความทุกข์ความผิดหวังปัญหาารุมเร้าจนทำให้ท้อ แต่เราจงจำไว้เสมอว่า สุขกับทุกข์เป็นของคู่กัน มีสุขก็ต้องมีทุกข์ ไม่มีใครสุขไปตลอดและมีใครทุกข์ไปตลอด คลื่นชีวิตย่อมขึ้นลงเสมอ”

(Blog Gotoknow , 30/7/2555)

ตัวอย่างดังกล่าวเป็นการเปรียบเทียบชีวิตเป็นคลื่นทะเล และได้นำลักษณะของคลื่นที่ไม่เรียบ ไม่สม่ำเสมอและมีขึ้นมีลง ซึ่งเป็นลักษณะที่ไม่คงที่ไม่แน่นอนมา เปรียบกับชีวิต โดยสามารถพิจารณาจากคำว่า “คลื่น” “มีขึ้น มีลง” “มีสูงมีต่ำ” “แรงบ้าง” “เบาบ้าง” “นิ่งเงียบอยู่กับที่” เป็นต้น การเปรียบเทียบนี้ทำให้เข้าใจชีวิตได้ว่าเป็นสิ่งที่ไม่คงที่และมีความไม่แน่นอนเหมือนคลื่นของทะเล

4.1.2 [ชีวิตคือการเดินทาง]

มโนอุปลักษณ์ [ชีวิตคือการเดินทาง] สะท้อนจากมโนอุปลักษณ์ที่มี “การเดินทาง” เป็นแบบเปรียบ (source domain) และ “ชีวิต” เป็นสิ่งที่ถูกเปรียบ (target domain) มโนอุปลักษณ์ทำให้เข้าใจมโนทัศน์เกี่ยวกับ “ชีวิต” ของคนไทยผ่าน “การเดินทาง” สะท้อน มโนทัศน์เกี่ยวกับชีวิตว่า ชีวิตต้องดำเนินไปเรื่อยๆ ไม่หยุดนิ่งและไม่สามารถหวนกลับได้ ซึ่งพิจารณาได้จากคำว่า “การเดินทาง” “เดิน” “ทางข้างหน้า” “หนทาง” “จุดหมาย” “ไปถึงจุดหมาย” “เส้นทาง” “เดินไป” “ทางเดิน” “ผ่านมันไป” “ตันทาง” “ระหว่างทาง” “เลี้ยวกลับ” “ปลายทาง” “เส้นทางที่มีขรุขระ” “เดินหน้า” “ถอยหลัง” “หาทางออก” “หยุดนิ่ง” “เดินต่อ” “เดินหน้า” เป็นต้น จากตัวอย่างถ้อยคำอุปลักษณ์ที่พบสะท้อนมโนอุปลักษณ์ [ชีวิตคือ การเดินทาง] ซึ่งสามารถสรุปและแสดงลักษณะคู่สัมพันธ์ (mapping) ได้ดังนี้

แบบเปรียบ (source domain)	สิ่งที่ถูกเปรียบ (target domain)
[การเดินทาง]	→ [ชีวิต]
เส้นทาง/หนทาง	→ วิธี/รูปแบบการดำเนินชีวิต
ตันทาง	→ การเริ่มทำสิ่งต่างๆ ในชีวิต
ระหว่างทาง	→ การดำเนินชีวิตในช่วงเวลาหนึ่ง

ทางข้างหน้า	→	วิธี/รูปแบบการดำเนินชีวิต
เส้นทางที่มีขรุขระ	→	การประสบอุปสรรคหรือปัญหาต่างๆในชีวิต
จุดหมายปลายทาง	→	ประสบความสำเร็จหรือสิ่งที่มุ่งหวัง
เส้นทางเดินใหม่	→	วิธี/รูปแบบการดำเนินชีวิตในอนาคต
เดินทางสู่แดนไกล	→	การดำเนินชีวิตในช่วงเวลาที่ยาวนาน
ถอยหลัง	→	การทบทวน/ย้อนเวลาการดำเนินชีวิตกลับ
การหยุด	→	ระงับการกระทำต่างๆ
เลี้ยวกลับ	→	ลังเลในสิ่งที่กำลังจะทำ
หาทางออก	→	หาวิธีแก้ไขปัญหา/ฟันฝ่าอุปสรรค

ถ้อยคำอุปสรรคที่สะท้อนมโนอุปสรรค [ชีวิตคือการเดินทาง] ที่ปรากฏอยู่ใน
เว็บไซต์ของไทย ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 4

“ชีวิตเราเป็นการเดินทาง จุดมุ่งหมายของเราก็คือเส้นทางที่เราจะ
เดินไป ซึ่งมันสามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ตลอด ตามความคิดของตัวเองวันนี้เราอยาก
เป็นแบบนี้ พรุ่งนี้เราอยากทำอย่างนั้น มันอยู่ที่จิตนาการ หรือ ความฝันของเราพอเรามี
จุดมุ่งหมายแล้ว ซึ่งแน่นอนทางเดินมันไม่เรียบง่ายเสมอไปสำหรับบางคนซึ่งนั้นก็เปรียบ
ได้กับอุปสรรคทั้งหลายทั้งปวง ว่าเราจะสามารถผ่านมันไปได้ไหม”

(Blog Gang ,30 /6/2554)

ตัวอย่างดังกล่าวเป็นการเปรียบเทียบชีวิตเป็นการเดินทาง โดยนำลักษณะเด่นของ
การเดินทางที่ต้องมีการเริ่มต้นมี เส้นทาง มีจุดมุ่งหมายและการดำเนินต่อเนื่องไปมา
เปรียบ ซึ่งพิจารณาจากคำว่า “จุดมุ่งหมาย” “เส้นทาง” “เดินไป” “ทางเดิน” “ผ่านมันไป”
เป็นต้น การเปรียบเทียบนี้ทำให้เห็นว่า ชีวิตต้องดำเนินต่อไปเรื่อยๆ แม้จะมีปัญหาหรือ
อุปสรรค ชีวิตก็ต้องดำเนินต่อไปเช่นเดียวกับการเดินทาง

4.1.3 [ชีวิตคือสิ่ง/สถานการณ์ตามธรรมชาติ]

มโนอุปสรรค [ชีวิตคือสิ่ง/สถานการณ์ตามธรรมชาติ] เป็นการนำถ้อยคำที่อยู่ใน
ในวงความหมายของ “สิ่ง/สถานการณ์ตามธรรมชาติ” มากกล่าวถึง “ชีวิต” ซึ่งมี “สิ่ง/

สถานการณ์ตามธรรมชาติ” ได้แก่ แม่น้ำ/สายน้ำและต้นไม้เป็นแบบเปรียบ (source domain) มาอธิบาย “ชีวิต” ซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกเปรียบ (target domain) เพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจแก่นที่เกี่ยวกับ “ชีวิต” ของคนไทยโดยผ่าน “สิ่ง/สถานการณ์ตามธรรมชาติ” ซึ่งสะท้อนจากคำว่า “น้ำ” “ไหลย้อนกลับ” “วังวน” “แก่งหิน” “สายน้ำ” “แม่น้ำ” “กระแสน้ำ” “ต้นไม้ม” “แตกกิ่งใบ” “ออกดอก” “ออกผล” “เจริญเติบโต” “เมล็ด” เป็นต้น สะท้อนให้เห็นแก่นที่คนไทยมีต่อชีวิตว่า ชีวิตเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินเรื่อยไป และไม่สามารถย้อนกลับได้ สิ่งที่จะพบเจอในการดำเนินชีวิตเรื่อยไปนั้น ไม่แน่นอน ไม่สามารถคาดเดาได้

มโนอุปลักษณ์นี้สามารถสรุปและแสดงลักษณะคู่สัมพันธ์ (mapping) ได้ดังนี้

แบบเปรียบ (source domain)		สิ่งที่ถูกเปรียบ (target domain)
[สิ่ง/สถานการณ์ตามธรรมชาติ]	→	[ชีวิต]
(1) แม่น้ำ/สายน้ำ	→	ชีวิต
แห่งหายไป	→	ความตาย
อยู่ได้เพียงชั่วเวลาพริบตา	→	ชีวิตแสนสั้น
วังวน แก่งหิน	→	อุปสรรคปัญหาต่างๆ
กระแสน้ำ	→	ช่วงเวลาที่ใช้ชีวิตอย่างเต็มที่
(2) ต้นไม้	→	ชีวิต
เมล็ด	→	ชีวิตที่อยู่ในครรภ์
เจริญเติบโต/แตกกิ่งใบ	→	การเติบโตของมนุษย์
ออกดอก/ออกผล	→	มีครอบครัว มีลูกมีหลาน
ลมพายุ แสงแดด	→	อุปสรรคปัญหาต่างๆหรือ และฝนสภาพอากาศต่างๆ ปัจจัยต่างๆที่มีอิทธิพลต่อชีวิต

ถ้อยคำอุปลักษณ์ที่สะท้อนมโนอุปลักษณ์ [ชีวิตคือสิ่ง/สถานการณ์ตามธรรมชาติ] ปรากฏอยู่ในเว็บล็อกของไทย ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 5

“ชีวิตเปรียบเหมือนสายน้ำ ชีวิตมีอุปสรรค สายน้ำก็มีแก่งหินและวังวน สายน้ำไหลไม่เคยหวนกลับเช่นเดียวกับชีวิต มีแต่ดำเนินไปเรื่อยๆ”

(Blog Gang, 9/8/2555)

ตัวอย่างดังกล่าวเป็นการเปรียบเทียบชีวิตเป็นสายน้ำ โดยนำลักษณะเด่น ของสายน้ำ คือ “การไหลเรื่อยไปและไม่ย้อนกลับ” มาเปรียบกับชีวิต ซึ่งจะพิจารณาจากคำว่า “สายน้ำ” “ไหล” “หวนกลับ” และนำคำว่า “แก่งหิน” และ “วังวน” มาเปรียบเป็นอุปสรรคในการดำเนินชีวิตเช่นเดียวกับอุปสรรคของการไหลของน้ำ การเปรียบเทียบนี้ทำให้เห็นว่า ชีวิตต้องดำเนินเรื่อยไป ไม่หยุดนิ่งและไม่สามารถหวนกลับได้

ตัวอย่างที่ 6

“ชีวิตเปรียบเหมือนต้นไม้ ตั้งแต่เมล็ดจนเจริญเติบโต แตกกิ่งใบ ออกดอก ออกผล ทนต่อลมพายุ ทนทั้งแดดและฝน ต้องผ่านร้อนผ่านหนาว ก็เหมือนชีวิตของคนเรา ที่เริ่มต้นตั้งแต่อยู่ในครรภ์ จนเติบโตใหญ่มีครอบครัวมีลูกมีหลานและเผชิญกับมรสุมในชีวิต ความยากลำบาก ความสุข ทั้งหัวเราะและร้องไห้”

(Blog Gang, 10/3/2554)

ตัวอย่างนี้เป็นการเปรียบเทียบชีวิตเป็นต้นไม้ โดยพิจารณาจากคำว่า “ต้นไม้” “เมล็ด” “เจริญเติบโต” “แตกกิ่งใบ” “ออกดอก” “ออกผล” “ทนต่อลมพายุ” “ทนทั้งแดดและฝน” “ผ่านร้อนผ่านหนาว” เป็นต้น สะท้อนมโนทัศน์ชีวิตของคนไทยว่า ชีวิตก็เหมือนต้นไม้ที่ต้องดำเนินไปตามวันเวลาเหมือนกับต้นไม้ที่ต้องเจริญเติบโตและเปรียบฤดูกาลต่างๆ ที่ต้นไม้ต้องเผชิญเป็นสิ่งต่างๆ ที่จะหมุนเวียนผ่านเข้ามาในชีวิตของคนเรา

4.2 มโนอุปลักษณชีวิตของคนจีน

จากการวิเคราะห์ถ้อยคำอุปลักษณที่คนจีนใช้สะท้อนมโนอุปลักษณชีวิตที่มีความถี่ปรากฏสูงสุดสามลำดับแรก คือ [ชีวิตคือสงคราม] [ชีวิตคือการปีนเขา] และ [ชีวิตคือละคร] ดังนี้

4.2.1 [ชีวิตคือสงคราม]

มโนอุปลักษณ์ [ชีวิตคือสงคราม] สะท้อนจากถ้อยคำอุปลักษณ์ที่มี “สงคราม” เป็นแบบเปรียบเทียบ (source domain) และ “ชีวิต” เป็นสิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ (target domain) มโนอุปลักษณ์นี้ทำให้เข้าใจในทัศนเกี่ยวกับ “ชีวิต” ของคนจีนผ่าน “สงคราม” สะท้อนมโนทัศน์ชีวิตของคนจีนว่าชีวิตต้องต่อสู้ คนเราต้องมีความกล้าหาญและต้องเอาชนะให้ได้ ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากคำว่า “ต่อสู้” “นักรบ” “ชนะ” “พ่ายแพ้” “กำลังทหาร” “สนามรบ” “หลุมพราง” เป็นต้น มโนอุปลักษณ์ [ชีวิตคือสงคราม] แสดงลักษณะความสัมพันธ์ (mapping) ได้ดังนี้

แบบเปรียบเทียบ (source domain)	สิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ (target domain)
[สงคราม]	→ [ชีวิต]
ต่อสู้	→ การกระทำต่างๆ ในชีวิต
นักรบ	→ เจ้าของชีวิต
ชนะ	→ ประสบความสำเร็จในชีวิต
พ่ายแพ้	→ ประสบความล้มเหลวในชีวิต
สนามรบ	→ สิ่งแวดล้อมหรือสังคมที่เราดำเนินชีวิต
หลุมพราง	→ ปัจจัยที่ทำให้ชีวิตเกิดปัญหา

ถ้อยคำอุปลักษณ์ที่สะท้อนมโนอุปลักษณ์ [ชีวิตคือการเดินทาง] ปรากฏอยู่ในเว็บล็อกของจีน ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 7

“生活就像一场战争，要取得胜利，需要勇气，也需要谋略”

(แปลเชิงอรรถ) ชีวิตเหมือนการทำสงคราม อยากรเอาชนะต้องอาศัยทั้งความกล้าหาญและกลยุทธ์

(Sinablog, 4/5/2554)

ตัวอย่างดังกล่าวเป็นการเปรียบเทียบชีวิตเป็นสงคราม โดยนำลักษณะเด่นของสงครามคือ การต่อสู้ที่ต้องมีการวางแผนหรือกลยุทธ์ ความกล้าหาญและการแพ้หรือชนะมาเปรียบกับชีวิต โดยพิจารณาได้จากคำ “การทำสงคราม” “เอาชนะ” “ความกล้าหาญ” และ “กลยุทธ์” เป็นต้น การเปรียบเทียบนี้สะท้อนให้เห็นมโนทัศน์ว่า ชีวิตต้องต่อสู้และเอาชนะ การใช้ชีวิตต้องใช้ความอดทนและความกล้าหาญและปัญญาในการวางแผนชีวิตเช่นเดียวกับนักรบที่ต้องมีกลยุทธ์ในการทำสงคราม

4.2.2 [ชีวิตคือการปีนเขา]

มโนอุปลักษณ์ [ชีวิตคือการปีนเขา] สะท้อนจากถ้อยคำอุปลักษณ์ที่มี “การปีนเขา” เป็นแบบเปรียบเทียบ (source domain) และ “ชีวิต” เป็นสิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ (target domain) ทำให้เข้าใจมโนทัศน์เกี่ยวกับ “ชีวิต” ของคนจีนผ่าน “การปีนเขา” สะท้อนมโนทัศน์ชีวิตของคนจีนว่าชีวิตต้องเจอกับอุปสรรคและปัญหาต่างๆ เพื่อไปถึงจุดหมายที่ตนเองตั้งไว้ ต้องอาศัยความอดทนและฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ ซึ่งสามารถพิจารณาจากคำว่า “ปีนเขา” “หกล้ม” “ยอดเขา” “หนทางที่ขรุขระ” “เชิงเขา” เป็นต้น จากตัวอย่างถ้อยคำอุปลักษณ์ที่รวบรวมมาสามารถสรุปและแสดงลักษณะคู่สัมพันธ์ (mapping) ได้ดังนี้

แบบเปรียบเทียบ (source domain)		สิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ (target domain)
[การปีนเขา]	→	[ชีวิต]
เชิงเขา	→	การเริ่มต้นของชีวิต
ยอดเขา	→	จุดสูงสุดของชีวิต/ความสำเร็จ
การไปถึงยอดเขา	→	การประสบความสำเร็จของชีวิต
หกล้ม	→	การพบกับปัญหาในชีวิต
หนทางที่ขรุขระ	→	อุปสรรคต่างๆ

ถ้อยคำอุปลักษณ์ที่สะท้อนมโนอุปลักษณ์ [ชีวิตคือการปีนเขา] ปรากฏอยู่ในเว็บบล็อกของคนจีน ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 8

“生活像爬山，不要怕困难，一鼓作气往上攀，
攀至山顶你再看，山花烂漫艳阳天。”

(แปลเชิงอรรถ) ชีวิตเหมือนปีนเขา ไม่ต้องกลัวความยากลำบาก ปีนขึ้นไปโดยไม่หยุดพักเมื่อถึงยอดเขาก็จะมองเห็นดอกไม้สวยงามบานสะพรั่งท่ามกลางแสงพระอาทิตย์ที่เจิดจ้า

(Sina Blog, 23/5/2554)

ตัวอย่างนี้เปรียบเทียบชีวิตกับการปีนเขา โดยนำลักษณะเด่นของการปีนเขาคือ ความยากลำบาก ความสูงของยอดเขามาเปรียบกับชีวิต การเปรียบเทียบนี้สะท้อนให้เห็นมโนทัศน์ของคนจีนว่า ชีวิตคือความยากลำบาก ต้องใช้ความพยายามและความอดทนจึงประสบความสำเร็จได้ เช่นเดียวกับนักปีนเขาที่สามารถปีนถึงยอดเขาได้

4.2.3 [ชีวิตคือละคร]

มโนอุปลักษณ์ [ชีวิตคือละคร] สะท้อนจากถ้อยคำอุปลักษณ์ที่มี “ละคร” เป็นแบบเปรียบเทียบ (source domain) และ “ชีวิต” เป็นสิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ (target domain) ทำให้เข้าใจมโนทัศน์เกี่ยวกับ “ชีวิต” ของคนจีนผ่าน “ละคร” ซึ่งสามารถพิจารณาจากคำว่า “ละคร” “ผู้กำกับ” “บทละคร” “นักแสดง” “การแสดง” “เปิดกล้อง” “ปิดกล้อง” เป็นต้น มโนอุปลักษณ์นี้สะท้อน มโนทัศน์ชีวิตของคนจีนว่าชีวิตเป็นของตัวเอง ทุกคนสามารถวางแผนและกำหนดชีวิตของตนเองได้ จากถ้อยคำอุปลักษณ์ที่พบสามารถสรุปและแสดงลักษณะคู่สัมพันธ์ (mapping) ระหว่างละครกับชีวิตได้ดังนี้

แบบเปรียบเทียบ (source domain)		สิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ (target domain)
[ละคร]	→	[ชีวิต]
ผู้กำกับ	→	เจ้าของชีวิต
บทละคร	→	แผนการชีวิต
นักแสดง	→	เจ้าของชีวิต

การแสดง	→	การดำเนินชีวิต
เปิดกล้อง	→	การเริ่มต้นของชีวิต
ปิดกล้อง	→	การสิ้นสุดของชีวิต

ถ้อยคำอุปสรรคที่สะท้อนมโนอุปสรรค [ชีวิตคือละคร] ปรากฏอยู่ในเว็บบล็อกของ
จีน ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 9

生活像是一场戏，自拍自导自演。

(แปลเชิงอรรถ) ชีวิตเป็นเหมือนละครฉากหนึ่ง เราถ่ายทำด้วยตนเอง กำกับ
ด้วยตนเอง และแสดงเอง

(Sina Blog, 17/5/2555)

จากตัวอย่างถ้อยคำอุปสรรคดังกล่าวเป็นการเปรียบเทียบชีวิตเป็นละคร โดย
พิจารณาได้จากคำว่า “ละครฉากหนึ่ง” “ถ่ายทำ” “กำกับ” “แสดง” เป็นต้น การ
เปรียบเทียบนี้เป็นการนำลักษณะเด่นของการสร้างละครที่ผู้กำกับและนักแสดงเป็นผู้มี
บทบาทสำคัญในการกำหนดหรือออกแบบละครตามที่ต้องการได้มาใช้เปรียบกับชีวิต
ซึ่งสะท้อนมโนทัศน์ของคนจีนว่า ชีวิตเหมือนกับการทำละคร เราสามารถสร้าง วางแผน
และควบคุมชีวิตตนเองได้

5. สรุปและอภิปรายผล

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาอุปสรรคชีวิตของคนไทยและคนจีน พบว่ามโนอุปสรรค
ชีวิตที่ปรากฏความถี่สูงสุดสามลำดับแรกของคนไทยคือ [ชีวิตคือสิ่งที่ไม่คงทน/ไม่
แน่นอน] [ชีวิตคือการเดินทาง] และ [ชีวิตคือสิ่ง/สถานการณ์ตามธรรมชาติ] มโนอุป
สรรคเหล่านี้สะท้อนมโนทัศน์ชีวิตของคนไทยว่า ชีวิตไม่คงทนแน่นอน สามารถ
เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ชีวิตมีทั้งความทุกข์และความสุข เราไม่สามารถคาดเดาสิ่งที่จะ
เกิดขึ้นกับชีวิตในอนาคตได้และชีวิตเป็นสิ่งที่ดำเนินเรื่อยไป ไม่สามารถย้อนกลับได้
ในขณะที่มโนอุปสรรคชีวิตที่ปรากฏความถี่สูงสุดสามลำดับแรกของคนจีนคือ [ชีวิต

คือสงคราม] [ชีวิตคือการป็นเขา] และ [ชีวิตละคร] มโนอุปลักษณะทั้ง 3 มโนอุปลักษณะสะท้อนมโนทัศน์ที่คนจีนต่อชีวิต 2 ประการ ได้แก่ ประการแรกคือ ชีวิตต้องพบกับอุปสรรคต่างๆ ที่ต้องฟันฝ่าต้องมีความพยายามและความอดทนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตน ประการที่สองคือ เราเป็นเจ้าของชีวิต เราสามารถวางแผน กำหนดและควบคุมชีวิตของตนเองได้

มโนทัศน์ของคนไทยและคนจีนดังกล่าวแสดงเป็นตารางได้ ดังนี้

คนไทย			คนจีน		
อุปลักษณะชีวิต		มโนทัศน์ชีวิต	อุปลักษณะชีวิต		มโนทัศน์ชีวิต
มโนอุปลักษณะชีวิต	แบบเปรียบเทียบ		มโนอุปลักษณะชีวิต	แบบเปรียบเทียบ	
1. [ชีวิตคือสิ่งที่ไม่คงทน/ไม่แน่นอน]	น้ำค้าง เปลวเทียน	1.ชีวิตไม่คงทน ไม่แน่นอน มี การ เปลี่ยนแปลง ตลอดเวลา	1. [ชีวิตคือ สงคราม]	สงคราม	1.ชีวิตต้องพบกับ อุปสรรคต่างๆ ที่ ต้อง ฟันฝ่าต้อง มีความพยายาม และ ความ อดทน เพื่อให้ บรรลุเป้าหมาย ของตน 2. เราเป็น เจ้าของชีวิต ตนเองเรา สามารถวางแผน กำหนดและ ควบคุมชีวิตของ ตนเองได้
2. [ชีวิตคือ การเดินทาง]	คลื่นทะเล การเดินทาง	2.ชีวิตมีทั้ง ความทุกข์และ ความสุข เรา ไม่สามารถ คาดเดาสิ่งที่ เกิดขึ้นกับชีวิต ในอนาคตได้	2. [ชีวิตคือการ ป็นเขา]	การป็น เขา	
3. [ชีวิตคือ สิ่ง/ สถานการณ์ ตาม ธรรมชาติ]	แม่น้ำ/สายน้ำ ต้นไม้	3.ชีวิตเป็นสิ่งที่ดำเนิน เรื่อยไป ไม่มี การย้อนหลัง	3. [ชีวิตคือ ละคร]	ละคร	

ผลการวิเคราะห์ทำให้เห็นว่าแม้ประเทศไทยและประเทศจีนจะเป็นประเทศในภูมิภาคเอเชียเหมือนกัน มีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่ใกล้เคียงกัน แต่มีมโนทัศน์หรือมุมมองความคิดเกี่ยวกับชีวิตที่ต่างกันอย่างน่าสนใจ ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการหล่อหลอมทางสภาพแวดล้อมและลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมที่ต่างกัน กล่าวคือ

ประการที่หนึ่ง ผู้วิจัยพบว่าการใช้แบบเปรียบเทียบในการเปรียบเทียบชีวิตนั้น คนไทยมักเลือกใช้แบบเปรียบเทียบที่มีความเกี่ยวข้องกับธรรมชาติที่อยู่ใกล้ตัว เช่น น้ำค้าง คลื่นทะเล แม่น้ำหรือสายน้ำ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าคนไทยมีความผูกพันกับน้ำ สำนักงานส่งเสริมและประสานมวลชน กรมทรัพยากรน้ำได้กล่าวว่า คนไทยผูกพันกับน้ำมาแต่บรรพกาลเกิดสัญลักษณ์ในประเพณี จารีต วัฒนธรรม สิ่งสมเป็นมรดกและรากเหง้าแห่งอารยธรรมสืบมา⁶ ในขณะที่คนจีนเลือกใช้แบบเปรียบเทียบสงครามและภูเขามากกว่า เนื่องจากประเทศจีนได้ผ่านสงครามมามากมาย มีสถิติได้ระบุว่า ตั้งแต่สมัยราชวงศ์เซี่ยจนถึงศตวรรษที่ 19 ประเทศจีนมีสงครามเกิดขึ้นตั้ง 4000 กว่าครั้ง ซึ่งจำนวนนี้เป็น 1/3 ของสงครามที่เกิดขึ้นในโลก ในขณะเดียวกัน พื้นที่ 69% ของพื้นที่บกในจีนเป็นภูเขาและคนจีนโบราณมีวิถีชีวิตที่สร้างบ้านตามเชิงเขาและใช้ชีวิตอยู่กับภูเขาจนภูเขาได้กลายเป็นความเชื่อของคนจีน (Chinese National Geography.2009:45) ซึ่งเชื่อว่าภูเขาเปรียบเหมือนที่พึ่งที่ชาวจีนสามารถพึ่งพิงได้

ประการที่สอง ผู้วิจัยพบว่ามโนทัศน์ชีวิตของคนไทยและคนจีนมีจุดที่แตกต่างกัน กล่าวคือคนไทยมองชีวิตว่าเป็นสิ่งเล็กน้อยหรือสิ่งที่อยู่ได้เพียงชั่วคราว ซึ่งมีความไม่แน่นอนและไม่คงทน ทั้งหมดนี้อาจมาจากคำสอนในพุทธศาสนาว่า ชีวิตเป็นอนิจจัง ในขณะที่คนจีนมองชีวิตเป็นสิ่งที่มีความยากลำบากต้องพยายามอดทนและฟันฝ่าจนเอาชนะได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประเทศจีนมีประชากรกว่า 1354 ล้านคน และมักถูกสอนมาตั้งแต่เด็กว่า ต้องแข่งกับคนอื่น ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจว่าในสายตาของคนจีน คนไทยคือคนที่มีนิสัยไม่เร่งรีบและไม่ค่อยจริงจังกับเรื่องต่างๆ ในขณะที่ในสายตาของ

---

6 อ้างจากบทความ “เรื่องวัฒนธรรมชาวน้ำ” ที่สำนักงานส่งเสริมและประสานมวลชนกรมทรัพยากรน้ำได้เสนอใน “เกศความรู้ทรัพยากรธรรมชาติ” ฉบับประจำเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2549 ซึ่งเสนอใน <http://division.dwr.go.th/bmpc/karkomru/karkomru2549/may%2049.pdf>

คนไทย คนจีนเป็นคนที่นิยัรืบร้อนและกระตือรือร้น งานวิจัยนี้อาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้คนไทยและคนจีนมีความเข้าใจกันและกันมากขึ้น มองเห็นว่าการแสดงออกของคนทั้งสองวัฒนธรรมนั้นแตกต่างกัน เพราะมีมโนทัศน์ที่ต่างกัน เราจึงควรเข้าใจในความแตกต่างและเคารพซึ่งกันและกัน ผู้วิจัยจึงหวังว่างานวิจัยนี้จะช่วยเสริมสร้างควมเข้าใจอันดีระหว่างคนไทยและคนจีนให้เพิ่มมากขึ้น

บรรณานุกรม

ภาษาอังกฤษ

Lakoff, G. and Mark, J. (1980, 2003). *Metaphor we live by*. USA: Chicago Press.

Yu Ning. (1998). *The Contemporary Theory of Metaphor*. John Benjamins Press.

Kövecses, Z. (2005). *Metaphor in Culture: Universal and Variation*. USA: Cambridge University Press.

Geoffrey, F. (2000, 2005). *Key Concepts in Language and Linguistics*.

Basingstoke : Palgrave Macmillan.

The Mountainous Region. (2009). *Chinese National Geography*. China: Harbin Press.

ภาษาไทย

ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พ.ศ. 2542*.

กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชัน.